

ikke kunde tilfredsstille, kunde der være Tale om at gaa endnu et Stykke sydligere og erhverve de Grunde, som ligge fra Toldboden langs Havnen ned til Frederiksgade. Der er lige saa stort et Bolværk, og det vilde være en Rejsebefrihavn, men det vilde ikke tilfredsstille Kravet om de større Frihavnssanlæg i dets Helhed. Jeg nævner disse forskellige Pladser, og jeg kunde dertil maaste endnu sœie det, som efter min personlige Mening vilde være det Allergunstigste, men som maaste ogsaa er det, der frembyder største Vanskeligheder, det er hele det Terrain, som nu optages af Flaadens Leie. Men der er et Hensyn, som har stor Vigtighed, det er, at man kan komme i Besiddelse af den Plads, som man vælger til dette Niemed, uden altfor megen Forhaling. Jeg vil ikke dermed sige, at det vil være nødvendigt, at den lige strax er disponibel, men man bør komme i Besiddelse deraf uden altfor megen Forhaling. Det kunde maaste tænkes, at det kunde ske ved Citadellet, men dersom det ikke kan ske, bør det heller ikke vælges, skjøndt det paa Sjællandskiden er det, der utvivlsomt egner sig bedst til at være Hovedbestanddelen af et Frihavnssanlæg, thi det er af afgjørende Vigtighed, at vi faae dette Anlæg bragt fuldstændig i Stand og i fuld Drift, inden Nordøstersøkanalen aabnes. Dette Hensyn er for Kjøbenhavns Betydning og Stilling som Handelsstad og for hele Danmarks Handels Selvstændighed og Trafik af afgjørende Betydning. Jeg har her nævnet de forskellige Synspunkter, som ville have Vigtighed ved denne Sags Bedømmelse. Jeg skal indskrænke mig hertil, idet jeg anbefaler at vedtage Udvalgets Forslag eller, om man vil, Ministerens Forslag, saaledes som det er ændret af Udvalget, idet jo Udvalget har tiltraadt Bevillingen, som Ministeren har forlangt, men kun har givet den en noget anden Redaktion.

Gad: Det Forslag, som nu foreligger fra Udvalget, er jo indstillet enstemmig, og jeg kan derfor ogsaa for mit Bedkommende indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger, men jeg maa dog tillade mig at udtale, at Forslaget, som det foreligger, nærmest er et Kompromis mellem Udvalgets Medlemmer. Der er nemlig et Mindretal, til hvilket jeg hører, som egentlig kun har sluttet sig til det som et subsidært Forslag, og derfor have vi heller ikke absolut kunnet tiltræde Motiveringen. Sagen er nemlig den, at vi i og for sig heller havde indstillet Lovforslaget til uforandret Vedtagelse, saaledes som det er forelagt af Regeringen med Tillæg af den Ændring, der er stillet af Finansministeren

til 2den Behandling. Grunden til, at vi vilde have foretrukket Ministerens Forslag fremfor det, vi egentlig paa en Maade selv anbefale, er ganske simpelt den, som nu stærkt blev fremhævet af den ærede Ordfører, at det i denne Sag meget kommer an paa at skynde sig, at naar man overhovedet vil gjøre Noget i denne Sag, er det af Vigtighed, at man gjør det, man kan gjøre, snarest muligt, og det er klart, at det Forslag, der nu indstilles fra det samlede Udvalg, gaar i den Retning, at vi gjøre en hel Del i denne Sag, men det er dog saaledes, at der kunde gjøres noget Mere, hvis vi havde vedtaget Ministerens Forslag. Som det nu indstilles fra Udvalgets Side, er det, som Ministeren kan gjøre, indtil han atter kan komme til Rigsdagen og forelægge Sagen paany, at undersøge alle de forskellige Steder, hvor der kunde være Tale om at anlægge dels Frilager, dels en Frihavn eller en Fridok, at paavise de forskellige Grunde, som medføre, at han maa vælge visse bestemte Steder og se, hvilke Anlæg han mener, der kunne gjøres paa disse bestemte Steder. Det er det Høieste, Ministeren kan gjøre, naar Forslaget vedtages, saaledes som det nu indstilles fra Udvalget. Det er imidlertid et saa stort Skridt fremad, at da de Herrer af Flertallet tilbøede at gaa saa vidt, maatte Mindretallet anse det for sin Pligt at modtage det for paa den Maade at faae Sagen bragt videre. Det, som det i denne Sag kommer an paa, er for det Første, at man saa hurtig som muligt kommer til et Resultat baade med Hensyn til det Frilager, som der først har været Tale om ved dette Lovforslag, og med Hensyn til den eventuelle Frihavn; med Hensyn til Frilageret, væsentlig fordi det nuværende er i en saadan Tilstand, at det saa at sige ikke kan benyttes eller i alt Fald ikke paa ønskelig Maade, med Hensyn til Frihavn eller Fridokken, fordi det, hvis den virkelig skal faae nogen særlig Betydning for Kjøbenhavn, er af væsentlig Vigtighed, at der ikke gaar lang Tid hen, inden man kan benytte den, for at ikke Andre skulde komme os i Forløbet. Jeg tror nu ikke, man havde behøvet at gjøre sig saa megen Betænelighed, som man gjør sig, med Hensyn til Stedet, hvor dette Frilager skal ligge. Det er mig aldeles klart, og jeg tilstaar, at jeg i dette Tilfælde ikke kan tænke mig, at man kan vælge andet end det, der er foreslaaet fra Regeringens Side, naar der skal være Tale om nogenlunde hurtig Realisation af Formaalet, om at indrette det paa et nogenlunde let tilgængeligt Sted og for en nogenlunde rimelig Betaling. Det kan efter min Mening ikke hjælpe at sige, at